

avgerandi og kanska serliga spurningurinn um javnan pris, sum aftur er knýttur at spurninginum, hvør vera verður framleidd.

Flakavirkini og rávøran

At kalla øll flakavirkini hava í 1986 og 1987 fingið ov lítið av rávøru, ið hvussu so er nógv minni enn tað, sum hevði tryggjað besta figgjarliga úrslit við nógaldandi framleiðslum.

Tað er møgult, at nakað av rávøru skaffast við at keypa í øðrum londum og tað er eisini møgult, at hetta gevur eitt gott rakstrarligt úrslit. Hinvegin má nú stundin vera komin, har føroysk flakavirki venja seg við, at rávørutilfeingi (tá einki verður sent óviðgjørt av landinum) við góðari stovnsrokt og við teimum møguleikum vit hava at fiska feskiskuttan fyri føroysku leiðirnar, í miðal er hetta:

Undan Føroyum, landað vekt.

Toskur	28.000 tons
Hýsa	18.000 tons
Upsi	32.000 tons
Kongafiskur	15.000 tons
Blálonga	7.000 tons
Flatfiskur	6.000 tons
Annað	1.000 tons
Tilsamans	107.000 tons

Á øðrum leiðum, landað vekt.

Feskiskur	15.000 tons
Heild	122.000 tons

Kappingin millum flakavirkini í løtuni tykist antin at vera at fáa fleiri skip ella keypa skip innanoyggja, minni sæst til nýhugsanir um, hvussu tann rávøra, sum nú einaferð er tøk, kemur betri til sættis. Meira enn so har eru royndir, men enn er hetta ein ógvuliga litil partur í heildarmyndini.

Í tí gongd, sum er nú, tykjast bygðavirkini vera við sviðið soð. Tey tapa í kappingini um rávøruna. Tað er møgult, at neyðugt er at geva hesum virkjum á plassum, har einki annað arbeiði er, ávisar sømdir, men eg meti, at tey smáu virkini hava møguleikar, tí tey eru smá, og heldur áttu at dyrka hesar møguleikar enn at roynt at vaksið. Leiðin her er bert ein — tað er arbeiðsbýtið og at leggja seg eftir serframleiðslum.

Eitt er ið hvussu so er vist. Tað verður ikki gongd leið, at fáa nýggj fiskiloyvi. Bæði við at minka um talið av fiskiloyvum og við at minka um stuðulin til fiskivinnuna, eigur úrslitið at verða, at tað ikki ber til at økja um sínar møguleikar viðat leggja meira rávøru undir seg. Tá sagt verður,

at stuðulin til fiskivinnuna minkar, so er talan um kilostudningin. Í staðin fyri at breiða stuðuls-milliónirnar út á alt, so verður roynt at nýta størri part av stuðlinum til tíðaravmarkaðan stuðul til at fáa gongd á.

Tá ið prísurin er alt ov lágur

Ein óheppin fylgja av núverandi prisskipan, er, at tað er møgult at halda fram við einum fiskiskapi og framleiðslu, sum ikki á nakran hátt kann gjalda tað, sum kostar at fiska fiskin og framleiða vøruna. Eitt dømi er kongafiskur, eitt annað idnaðarfiskur og eitt triðja svartkjaftur. Við at stuðla í ráfiskagrunni ella við beinleiðis kilostudningi, verður liv hildið í eini framleiðslu, heldur enn at noyða virkini at finna aðrar mætar at nýta fiskasløgin. Vit kunnu nýta svartkjaft sum dømi um, hvussu heldur átti at verið borið at.

Svartkjaftur — vinna uttan studning

Svartkjaftur er størsta rávørutilfeingið vit eiga. Einkilogið er tí, at landsins myndugleikar royndu at fáa hetta tilfeingið til haldar til frama fyri landsbúskapin. Júst royndirnar við studningi til idnaðarfisk og kongafisk gjørdur

greitt, at tað bar ikki til at grunda tær verksmiðjutrólaraætlanir, sum vóru upp á studning.

Tá so nú verksmiðjutrólarnir av ymsum orsökum komu í trupuleikar, vóru 3 møguleikar.

1. Selja skipini sum skjótast og geva upp henda møguleika at fáa nakað burtur úr svartkjaftinum.

2. At gera sum vant, t.d. sum hjá djúpvatnstrolarunum, og lata kilostudning.

3. At lata ein tíðaravmarkaðan studning fyri at finna fram til nýggjar vørur og gera tað neyðuga seluvarbeiði í hesum sambandi.

Min meting er, at sjálvt uttan trygd fyri, at vit koma á mál í hesum royndum, so var tað rætt at royndu triðju leið og at ov lítið hevur verið gjørt av at nýta almennan stuðul á henda hátt, heldur enn til endaleysan kilostudning.

Sølvfyrirminur av føroyskari framleiðslu

Eitt, sum undrar meg, sum eri leikmaður í sølumum, er munurin millum tað tú lesur í altjóða tíðarritum um fisk sum søluvøru og tað, sum tykist vera myndin av søluni hjá okkum. Í einari grein fyri og aðrari eftir, tykjast hesi tíðarrit meta, at fiskur

Stórir partar av feskiskaflothanum høvdu klárað seg uttan rakstrarstudning, um veiðiflotin varð stillaður til stovnarar

er ein vøra við heilt serligum møguleikum vegna gagnliga ávirkan á heilsuna. Hetta hevur sjálvandi við sær, at vøran má vera ódálkað.

Eisini undrar tað viðhvørt, at einki er at siggja, sum leggur dent á tað sermerkt við føroyskum fiski. Tað sum á donskumv erður kallað »profilerings«. Vit hava nógvar fyrirminur. Fram um norðsjóvarlondini ódálkað umhvøvi, fram um Ísland og Noreg minni sandmaðk og í nógvum færum betri fisk. Hvat kundi ikki fingist burtur úr banktoski, um hann varð fiskaður á rættan hátt, pakkaður á rættan hátt og sølufurður sum tað serfyrirbrigdi hann?

Yvirhøvur at gera okkara geografisku støðu og okkara avmarkaða, men góða tilfeingi til ein fyrirmin heldur enn at vena seg.

Hetta má vera ein partur av svarinum hjá sølufólki upp á avmarkað rávørutilfeingi og tann leið, sum beinleiðis fær størst týðning fyri øll hini liðini í fiskivinnuni á leið móti einari studningsfriari vinnu.

Skeið í kristni

Áhugabólkurin fyri kristnilararar skipar fyri skeiði í kristni í Vestmanna skúla í døgnum 17. - 19. mars 1988. Skeiðið er fyri lærarar og onnur áhugað.

Høvuðsevnið verður: Kristindómurin og nýtrúnaður í áttatiárunum. Morten Aagaard frá Dialogcentrum í Árhús kemur at halda teir flestu fyrilestrarar. Umframt verða eisini fólk hiðani úr Føroyum, sum koma at halda fyrilestrar og leggja fram ymsikt tilfar. Í samband við fyrilestrarar verður orðaskifti og gerð av føroyskum undirvisingartilfari til fólkskúlan og hægri undirvisingartovnar.

Landsskúlafyriritingin hevur góðkent skeiðið. Teir lærarar, sum ætla at fara á skeiðið, eiga at soka um farloyvi í góðari tíð.